

Handläggare
Sofia Linder
Telefon: 08-50825164

Till
Socialnämnden
2024-09-24

Remiss av Motion om att utveckla de skolsociala teamen

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/610

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Socialnämnden har fått en remiss om en motion från Jan Jönsson (L) gällande att utveckla de skolsociala teamen. I motionen framhålls att skolan är den främsta skyddsfaktorn för unga människor och att socialtjänsten ska stötta skolans lärande uppdrag. Mot bakgrund av detta vill motionären vidareutveckla de skolsociala teamen och föreslår att kommunfullmäktige ska besluta om:

1. att arbetsmodellen skolsociala team sprids till samtliga stadsdelar
2. att rutiner utvecklas så att skolsociala teamen får en naturlig koppling till socialtjänstens utredningsenheter
3. att uppdraget till de skolsociala teamen breddas från endast skolfrånvaro till att kunna arbeta med elever som uppvisar beteenden som på andra sätt är svåra för skolor att hantera på egen hand.

Förvaltningen ser positivt på att arbetssättet skolsociala team ska finnas i alla stadsdelsförvaltningar, vilket det också gör sedan ett par år tillbaka. Motionärens förslag om att de skolsociala teamen ska ha en naturlig koppling till socialtjänstens utredningsenheter stödjer förvaltningen delvis eftersom det är relevant i enskilda ärenden, men inte som en organisatorisk grundpremiss för arbetet. Förvaltningen instämmer inte i förslaget om en utökad målgrupp för de skolsociala teamen.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Socialnämnden har fått en remiss om en motion från Jan Jönsson (L) gällande att utveckla de skolsociala teamen. Remissen ska besvaras i samband med socialnämndens sammanträde den 24 september och yttrandet över remissen ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 8 oktober 2024.

Övriga remissinstanser är bland annat utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna i Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Kungsholmen, Södermalm och Hägersten-Älvsjö.

Ärendet

I motionen framhålls att skolan är den främsta skyddsfaktorn för unga människor och att socialtjänsten ska stötta skolans lärande uppdrag. Mot bakgrund av detta vill motionären vidareutveckla de skolsociala teamen som idag huvudsakligen arbetar med att ge samordnat stöd till elever med upprepade eller längre frånvaro med målet att bidra till en högre närvaro och måluppfyllelse.

Motionären framför att en av de politiska grundtankarna bakom reformen med skolsociala team var att förbättra kopplingen mellan skolan och socialtjänstens utredningsenheter. På så sätt skulle socialsekreterarna få en vardagsnära inblick i barnets skolgång, barnavårdsutredningarna ett tydligare fokus på skolframgång samt det skolsociala teamet, genom sin nära kontakt med berörda barn och vårdnadshavare, kunna medverka till att motivera familjer att ta emot föreslagna insatser.

Sedan skolsociala team startades har reformen utvecklats till att fokusera på skolfrånvaro och i de flesta stadsdelsförvaltningar organiserats inom de förebyggande enheterna. Detta menar motionären har lett till att de skolsociala teamen saknar en tydlig koppling till socialtjänstens utredningsenheter.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. att arbetsmodellen skolsociala team sprids till samtliga stadsdelar.
2. att rutiner utvecklas så att skolsociala teamen får en naturlig koppling till socialtjänstens utredningsenheter.
3. att uppdraget till de skolsociala teamen breddas från endast skolfrånvaro till att kunna arbeta med elever som uppvisar beteenden som på andra sätt är svåra för skolor att hantera på egen hand.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 18 september 2024.

Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 19 september 2024.

Jämställdhetsanalys

Det finns ingen tydlig könsskillnad i stadens statistik över elever med upprepad eller längre skolfrånvaro. Nationell forskning visar att flickor som grupp tenderar att prestera bättre i skolan än pojkar, som för att inte hamna efter och få svårare att etablera sig på arbetsmarknaden kan vara i behov av extra stöd. Samtidigt står flickor för en stor del av den registrerade psykiska ohälsan, vilket kan kräva ett samordnat och tvärprofessionellt stöd i syfte att de ska klara skolan och ha förutsättningar att uppnå sin fulla potential. Sammantaget bör stadens skolsociala team ha målsättningen att nå flickor och pojkar i lika stor utsträckning, vilket också tycks vara fallet. Utifrån den statistik över aktuella ärenden som socialförvaltningen har tagit del av för vårterminen 2024 utgör flickor 53 procent och pojkar 47 procent.

Barnrättsperspektiv

Upprepad eller längre frånvaro innebär för ett barn att hen inte får sin utbildning tillgodosedd, vilket strider mot barnets rätt till utbildning enligt barnkonventionen. Alla barn i Stockholm bör ges samma förutsättningar till en fungerande skolgång, med möjlighet till samordnat stöd från skola och socialtjänst för den som behöver det. Särskilt viktiga delar i barnkonventionen att förhålla sig till i arbetet med skolsociala team är artikel 28 om barnets rätt till utbildning och artikel 29 om utbildningens syfte.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialtjänsten har ett ansvar för att bidra till en fungerande skolgång för barn och unga. Socialtjänsten har också ansvar för att verka för att placerade barn och unga får lämplig utbildning.

Socialförvaltningen har en samordnande funktion för de skolsociala teamen i staden och delar motionärens uppfattning om att detta är ett arbetssätt som bör finnas i alla stadsdelsförvaltningar, vilket är viktigt både utifrån ett barnrätts- och likvärdighetsperspektiv.

Precis som motionären beskriver har socialtjänstens medarbetare i stadens skolsociala team oftast sin organisatoriska tillhörighet inom socialtjänstens öppenvård och ger tillsammans med skolan samordnat stöd till eleven inom ramen för en frivillig serviceinsats, det vill säga utan föregående biståndsbeslut. Syftet med att erbjuda insatsen på detta sätt och inte som en biståndsbedömd insats är att i ett tidigt skede kunna fånga upp och erbjuda samordnat stöd till elever med upprepad eller längre frånvaro, vilket forskningen visar är en framgångsfaktor när det gäller att hantera/åtgärda

skolfrånvaro^{1 2}. Uppföljningar av arbetet visar att de skolsociala teamen ofta blir en första kontakt med socialtjänsten för eleven och familjen, och inte sällan en kontakt som leder vidare till annat/mer stöd inom både socialtjänsten, skolan och/eller hälso- och sjukvården. De skolsociala teamen är därmed en del i det som enligt kommande ny socialtjänstlag benämns första linjens socialtjänst och kan där fylla en viktig tillitsskapande funktion för de barn, unga och familjer som för första gången möter socialtjänsten.

De skolsociala teamens koppling till utredningsenheterna inom socialtjänstens myndighetsutövning är viktig i enskilda ärenden, när det hos en elev och/eller familj finns behov av mer stöd än vad det skolsociala teamet kan ge. Det behöver därför finnas ett nära samarbete dem emellan, och det skolsociala teamets kunskap om ett barn som är aktuellt för en barnvårdsutredning bör alltid tas tillvara. Detta är något som beskrivs i stadens gemensamma arbetsmodell för de skolsociala teamen och som kommer att lyftas fram tydligare i samband med pågående revidering av denna. Förvaltningen stödjer därför delvis motionärens förslag om att utveckla rutiner så att teamen får en naturlig koppling till socialtjänstens utredningsenheter. Förvaltningen anser däremot inte att en socialsekreterare som organisatorisk utgångspunkt alltid ska ha inblick i de skolsociala teamens ärenden eftersom det är långt ifrån alla barn och familjer som får stöd av ett skolsocialt team som även behöver stöd från den myndighetsutövande delen av socialtjänsten.

När det gäller förslaget att bredda skolsociala teamens målgrupp till att även arbeta med elever som uppvisar beteenden som på andra sätt är svåra för skolor att hantera på egen hand instämmer förvaltningen inte med motionären. Målgrupp för de skolsociala teamen är elever med upprepad eller längre frånvaro. I vissa fall har eleven även annan problematik och då ansvarar de skolsociala teamen för att överväga om teamets insats är tillräcklig eller om ytterligare insatser behövs, och i så fall stötta vårdnadshavarna att få kontakt med exempelvis socialtjänstens myndighetsutövning, barn- och ungdomspsykiatri eller habiliteringen. Förvaltningen anser att det i den skolsociala samverkan är viktigt att varje huvudman fortsätter att ta ansvar för sitt grunduppdrag så att medarbetarnas och organisationernas kompetenser används på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt. Att utöka de skolsociala teamens uppdrag och målgrupp skulle dessutom kräva utökade resurser för arbetet.

¹ [201906-Ifous-Fokuserar-Skolnrvaro-O.pdf](#)

² [Skolnärvaroproblem i ett internationellt jämförande perspektiv - Stockholms universitet](#)

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om att utveckla de skolsociala teamen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-09-11
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-09-11